

VIZITA CONducĂTORILOR DE PARTID ȘI DE STAT ÎN REGIUNEA BUCUREȘTI

Bine ați venit la Furculești!

Întâlnirea tovarășilor Nicolae Ceaușescu, Chivu Stoica, Alexandru Birlădeanu, Alexandru Drăghici, Iosif Banc și Manea Mănescu cu oamenii muncii din regiunea București a prilejuit momente de emoționante manifestări ale dragostei, devotamentului și recunoștinței față de conducerea de partid și de stat. La Videle, Turnu Măgurele, Alexandria, Giurgiu, Oltenița și în alte raioane, tineri și vîrstnici, locuitori ai acestor bogate și străvechi meleaguri i-au întâmpinat pe oaspeții într-o atmosferă însuflețitoare, înfățișînd cu mîndrie conducerea țării, roadele muncii, planurile lor de viitor, minunata perspectivă ce se deschide agriculturii, industriei, științei și culturii din această parte a țării.

Cuprinsă între dealurile subcarpatice și Dunăre, regiunea București este principalul grînar al țării. Ponderea pe care o dețin unitățile agricole din regiune în formarea fondului de cereale al statului este de 25—30 la sută la grîu, porumb și floarea-soarelui, 20 la sută la legume, 10—15 la sută la carne și lapte, 56 la sută la orez. Dar în anii puterii populare, în cuprinsul regiunii au luat ființă un mare număr de uzine și fabrici, schele petrolifere, s-au înălțat construcții sociale culturale și locuințe, transformînd din temelii viața și preocupările oamenilor. În raionul Videle, la Clejani, s-a născut și s-a dezvoltat în numai șase ani un important bazin petrolifer al țării care în prezent dă peste 30 la sută din producția de țiței a României. Turnu Măgurele a devenit o nouă cetate a chimiei, una din cele mai mari de acest fel din țară care, în final, va produce anual 400 de mii de tone de îngrășăminte compuse granulate, 300 de mii de tone de acid sulfuric, 500 de mii de tone amoniac, 500 de mii de tone de uree și importante cantități de alte produse chimice. De la un modest atelier de construcții și reparat bărci pescărești, la Oltenița s-a dezvoltat un mare și modern șantier naval care, în mai puțin de un deceniu, a construit nu mai puțin de 61 tipuri de nave fluviale și maritime. De curînd, tot la Oltenița s-au început lucrările celei mai mari filaturii de bumbac și fire sintetice din țară. O altă

întreprindere modernă de textile capabilă să dea o producție anuală de 50 milioane m.p. țesături de bumbac va fi construită la Giurgiu.

Exemplele, firește, ilustrează doar în mică parte rezultatele și perspectivele de dezvoltare a industriei noastre socialiste în regiunea București. Este cît se poate de grăitor faptul că actualul cincinal prevede construirea aici a peste 20 de noi obiective industriale.

Întîlnirea conducătorilor de partid și de stat a prilejuit totodată scene emoționante în care au fost evocate momente din zburcîmînta istorie a poporului nostru. „Lupta de la Călugăreni, unde Mihai Viteazul cu o mîină de viteji a reușit să zdrobească armata de cîteva ori mai puternică a lui Sinan Pașa, a spus tovarășul Nicolae Ceaușescu, se înscrie printre bătăliile mărețe pentru independență, pentru apărarea ființei naționale, care au jalonat istoria poporului nostru.” La Islaz, pe cîmpia de pe care s-a înălțat cu îndrăzneală stîndardul libertății, dreptății și al frăției poporului român a fost evocat unul din momentele revoluției din 1848.

Comuna Furculești, raionul Alexandria, este cunoscută nu numai ca o așezare de oameni gospodari care în anii puterii populare, o dată cu consolidarea cooperativei agricole cunosc o viață demnă, mereu mai prosperă, ci și pentru că de aici s-au ridicat în 1907 țărani la răscoală, pentru pămînt, dreptate socială și un trai mai bun. Întîlnirea cu veteranii răscoalei în frunte cu Petre Geantă a fost emoționantă. „Am venit aici, toți cîți ne vedeți, cu tîmplele albe, uitînd o clipă de povara anilor pe care o ducem în spate, — a spus Petre Geantă, — să vă mulțumim și, prin dumneavoastră, să mulțumim cu adîncă recunoștință partidului comunist, pentru că, cîstînd și

(Continuare în pag. a 3-a)

Citiți în pag. a 3-a

Chimia românească

din comorile artei populare

Formă de caș din Țara Vrancei.

INSTRUCTORUL- FIGURA CENTRALĂ ÎN ASIGURAREA CALITĂȚII SPECTACOLELOR

Cei 300 de coriști participanți la concertul organizat de societatea Astra la 24 ianuarie 1938. În primul rind, imaginea din mijloc — absolvenți ai cursului de dirijori pentru corurile sătești din Țara Oltului

În ultima vreme au avut loc numeroase dezbateri — atât în presă cât și în cadrul unor consfătuiri — cu privire la manifestările artistice de amatori, la fenomenul amatorismului, la perspectivele lui. Părerii diverse, sugestii, propuneri menite să ajute la îmbunătățirea muncii într-un asemenea domeniu bazat pe participarea benevolă a maselor, la viața artistică a satului.

Dintre toate problemele discutate, cea căreia trebuie să i se acorde o primă importanță este ridicarea calității interpretative a spectacolelor și concertelor de amatori, pentru ca acestea să satisfacă cât mai deplin exigențele artistice actuale ale publicului prezent în sălile căminelor culturale sau casele de cultură. Realizarea acestui desiderat — în condițiile pătrunderii pe scară tot mai largă la sate a televizorului și filmului — depinde într-o foarte mare măsură de pasiunea și pregătirea instructorului care este figura centrală în obținerea calității unui spectacol de amatori și spre care trebuie îndreptată atenția tuturor factorilor chemați să organizeze acțiuni de îmbogățire continuă a cunoștințelor de specialitate ale acestuia.

Se știe, de pildă, că mișcarea corală de amatori din România are o veche tradiție, de care se leagă și numele unor înaintași de seamă ai muzicii corale: Ion Vidu, Ciprian Porumbescu, Gh. Dima etc. Sărbătorirea unor coruri care au împlinit mai multe zeci de ani de activitate de la înființarea lor, cum sînt cele din Chizătău, Lugoj, Săliște, Sibiu, Poiana-Sebeș, Domnești-Argeș și multe altele de pe întinsul țării, mai cu seamă în Transilvania și Banat, constituie o dovadă elocventă a dăruirii dirijorilor care s-au perindat și au condus aceste coruri în decursul anilor, de obicei aceștia fiind învățătorii care terminau normala și își începeau apoi activitatea lor de „apostolat” în sat, devenind și animatorii vieții muzicale corale sătești. Încă din acele vremuri, la Lugoj s-au pus bazele unor cursuri speciale cu dirijorii sătești, dezvoltându-se aici o adevărată școală obștească de dirijori. Asemenea inițiative aparținând unor învățători și profesori entuziaști și cu dragoste pentru arta corală, pentru răspîndirea ei la sate, au existat și în alte părți ale țării.

În 1936, bunăoară, profesorul Iorgu Sandu — azi directorul Școlii populare

de artă din Sibiu—inițiază, cu sprijinul vechii societăți Astra-Făgăraș, un curs cu dirijori de cor, la care participă peste 20 de învățători din satele din împrejurimile Făgărașului. Mai târziu cu doi ani, la 24 ianuarie 1938, aceeași societate organizează un mare concert al corurilor sătești la care participă 300 de coriști aparținând celor 8 coruri din satele Șercaia, Drăguș, Sona, Veneția de Jos, Săvăstreni, Iași, Feldioara și Comana de Jos, toate din Țara Oltului și ai căror dirijori au urmat cursul pentru pregătirea conducătorilor de coruri despre care aminteam mai sus.

Asemenea acțiuni întreprinse pe linia ajutorării dirijorilor de la sate, cu mulți ani în urmă, sporadice și datorate mai cu seamă unor entuziaști, au căpătat azi, în condițiile socialismului, o formă organizată de stat, manifestată îndeosebi prin învățămîntul artistic de masă desfășurat în cele 23 de școli populare de artă, precum și prin alte forme metodice (consfătuiri, seminarii, cursuri, studioul artistului amator etc.) menite să îmbogățească cunoștințele de specialitate nu numai ale dirijorilor ci și ale altor categorii de instructori sătești (pentru teatru, brigăzi artistice, dansuri

populare). În aceste zile, în multe regiuni, școlile populare de artă, în colaborare cu casele regionale ale creației populare, au deschis etapa de vară a cursurilor cu instructorii artistici de la sate pe specialitățile: dirijat, regie, teatru și brigăzi artistice, coregrafie. În prezent, la Craiova, frecventează aceste cursuri 180 de instructori recrutați din satele regiunii Oltenia, iar la Sighetul Marmăției circa 120 de instructori veniți de pe întinsul Maramureșului ascultă lecțiile de specialitate predate de profesori și oameni de artă cu o înaltă pregătire. Situații asemănătoare sînt și în regiunile Ploiești, Cluj, Galați și altele care își vor deschide cursurile în zilele ce urmează. În cadrul acestor cursuri, instructorii au posibilitatea să-și perfecționeze cunoștințele lor de specialitate atât în cadrul expunerilor teoretice, cât și al aplicațiilor practice realizate cu prezentarea de către cele mai bune formații de amatori sau profesioniști a unor spectacole și concerte-lecții, însoțite de discuții în prezența oamenilor de specialitate.

N. NISTOR
directorul Casei centrale
a creației populare

PIESE ÎNTR-UN ACT

„VIZITA LA MALU”

de PAUL EVERAC

„...Nu există canoane pentru teatrul de amatori”... Cuvintele de mai sus aparțin lui Paul Everac și se află în introducerea la noua sa piesă Vizita la Malu scrisă pentru formațiile de teatru amatoare. Ele, ca de altfel întreaga introducere, reflectă în bună măsură concepția cunoscutului dramaturg că teatrul, indiferent dacă este vorba de cel profesionist sau de cel practicat de amatori, trebuie să fie un teatru de o înaltă ținută, că pentru mișcarea teatrală de amatori trebuie puse la îndemînă piese de o mare valoare artistică și educativă.

Comedia satirică Vizita la Malu este incontestabil o asemenea piesă de teatru. Prin construcția sa, prin personajele pe care le aduce pe scenă, prin replicile savuroase care definesc caractere, prin umorul și satira cu care sînt ironizate atitudini și concepții strîmbe, neconforme cu viața și morala noastră, prin măiestria cu care este realizată, piesa este o confirmare artistică a concepției dramaturgului amintită mai sus. A face pe oameni să ridă la un spectacol necesită din partea autorului nu numai o cunoaștere a psihologiei risului. Autorul de comedie trebuie să cunoască pînă în străfundurile sufletului pe oamenii pe care vrea să-i facă de ris ca și pe cei pe care vrea să-i facă să ridă. Și Paul Everac îi cunoaște bine, pînă la cele mai intime resorturi sufletesti pe oamenii pe care ni-i înfățișează în noua sa piesă.

Vizita la Malu este o comedie satirică în două părți. În prima parte

autorul ne înfățișează cîțiva funcționari culturali birocratizați, care pregătesc într-un nesfîrșit labirint de formalități (cereri, telefoane, discuții) o simplă ieșire a unui scriitor la sate pentru a vizita o cooperativă agricolă de producție. Cit de bine și autentic, cu cîta ironie și umor ni-i înfățișează pe acești funcționari culturali, personaje ca Bocăneală, Chemitoiu, Micșunea ș.a. În partea a doua a comediei, ne aflăm la sediul cooperativei agricole de producție din Malu. Ii vedem pe vicepreședintele C.A.P. Puicea, pe contabilul Gologan și alte personaje discutînd, hînd măsuri ca scriitorul Valeriu Crenguță Dolj care îi va vizita să nu vadă lipsurile care mai dăinuie în cooperativă, să-i creeze iluzia că peste tot treaba merge cît se poate de bine. Printre altele ei se străduiesc ca scriitorul să nu ia contact cu inimoasa și harnica brigadieră Florica Filipache care, împreună cu alții, luptă pentru continuarea înflorire a cooperativei agricole. Dar dintr-o eroare, un electrician sosit cu o mașină să repare televizorul este luat drept scriitor iar adevăratul scriitor o întilnește la sediul Florica Filipache care îl pune la curent cu adevărata situație din cooperativă.

Vizita la Malu, noua piesă a lui Paul Everac, este o comedie bună, valoroasă, scrisă cu multă măiestrie. Sintem convinși că ea va fi îmbrățișată cu căldură și jucată de echipele de teatru sătești, că va fi mult aplaudată de publicul spectator.

I. R.

DISCURII NOI

MUZICĂ POPULARĂ

Evocînd frumusețile muzicii populare, un cronicar român amintea de curînd sublimele cuvinte cu care scriitorul francez P. Maurand sintetiza valorile cîntecului popular românesc. „Cîntecul românesc — spunea Maurand — evocă parcă zborul păsărilor călătoare în toamnă pe sub lună iar prin ochii celor care cîntă văd trecînd cînduri de amintiri...”

Noi și noi imprimări puse la îndemîna iubitorilor de muzică din țară și de peste hotare vin să sublinieze mereu valorile cu totul inedite ale creației populare românești.

Printre noile înregistrări se detașează înaintea de toate monografiile închinată fiecărei în parte unor interpreți de circulație restrînsă dar de valori cu totul deosebite: Irina Loghin, Maria Cornescu, Nicoleta Vasilovici, Dumitru Muțiu și violonistul Alexandru Țitruș.

Cele cinci micromonografii discografice cuprind o vastă gamă de lucrări de cele mai diferite genuri. Printre piesele abordate am aminti: Ghiocel din deal adus, Satul meu de lîngă munte (Irina Loghin), Măicuța cînd m-ai făcut, M-am certat și eu cu luna (Maria Cornescu) Drag mi-e plaiul sucevean (Nicoleta Vasilovici) Mi-am sădit flori în grădină (Dumitru Muțiu).

Un excelent disc (EPE — 0280) cuprinde un mănunchi de cîntece de joc și cîntece propriuzise create în satele Olteniei și Munteniei.

Reputați soliști acompaniați de orchestre celebre (dirijate de Nicu Stănescu, George Vancu, Radu Voinescu, Victor Predescu) oferă, în interpretări de ținută, 14 reprezentative piese populare dintr-o zonă folclorică cu largi rezonanțe artistice.

În sfîrșit, un disc cu o înregistrare de înaltă fidelitate (St. EPD 1139) este dedicat unor prestigioase formații instrumentale: Ciocirlia și Orchestra de muzică populară a Radioteleviziunii.

Sub conducerea lui Victor Predescu orchestrele oferă cîteva piese instrumentale (printre altele Hora lui Dobrică, Jocul Ciuleandra, Doină și joc de doi) alcătuiind o selecție remarcabilă de piese demne de a figura pe un disc intitulat Muzică populară românească.

I. S.

CHIMIA ROMANEASCĂ

Timp de aproape trei zile cadre de bază din întreprinderi, institute de proiectare și cercetare și din ministere au analizat activitatea desfășurată în această destul de tinără dar și cea mai dinamică ramură a economiei naționale — industria chimică.

Organizată din inițiativa C.C. al P.C.R. și a Consiliului de Miniștri, prima consfătuire pe țară a lucrătorilor din industria chimică a prilejuit un larg și valoros schimb de păreri. Participanții au cîntărit cu spirit de răspundere și competență cum și mai ales cît anume s-a înfăptuit din cele prevăzute de către Congresul al IX-lea al partidului, ce măsuri sînt necesare pentru mersul înainte al chimiei românești.

Că chimia are o tot mai largă întrebuintare în mai toate ramurile industriale este un lucru indeajuns de dovedit, după cum și rezultatele obținute în țara noastră sînt deosebit de edificatoare. În decurs de 15 ani (1950—1965) producția globală a industriei noastre chimice a crescut de 21 de ori. Actualul plan cincinal prevede ca nivelul producției în această ramură să fie în 1970 de 2,4 ori mai mare decît cel din 1966. Avem așadar o industrie chimică modernă care pune în valoare resursele naturale bogate ale solului și subsolului nostru. S-au născut și s-au dezvoltat întreprinderi și fabrici de medicamente, combinate de îngrășăminte, antidăunători și stimulatori pentru agricultură, întreprinderi pentru producerea de mase plastice, fire și fibre sintetice, coloranți. Chimia noastră participă în pondere mare la dezvoltarea metalurgiei, industriei alimentare, a materialelor de construcții. Crește continuu aportul industriei chimice la dezvoltarea comerțului exterior al țării noastre. Într-un cuvînt, așa după cum a subliniat la consfătuire tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al partidului, industria chimică are un rol din ce în ce mai mare în viața economică a țării. „...Conducerea partidului și statului — a spus tovarășul Nicolae Ceaușescu, dau o înaltă apreciere muncii entuziaste desfășurate de muncitorii, tehnicienii, inginerii și cercetătorii care lucrează în întreprinderile și institutele chimice, aportului lor la înfăptuirea programului de dezvoltare a chimiei în România, la progresul general al țării”.

Dezbaterile ce au avut loc în această largă consultare a chimiștilor au meritul de a aprecia toate cerințele și posibilitățile de care dispunem, dezvoltînd totodată și unele rămăneri în urmă ale industriei chimice, necesitatea de a le înlătura cît mai grabnic. Actualul plan cincinal prevede, printre altele, dezvoltarea într-un ritm rapid a producției de îngrășăminte, fibre sintetice, mase plastice și a altor produse și subproduse destinate cerințelor tot mai mari ale economiei naționale. S-au obținut rezultate bune dar nu pesie tot. Din această cauză unele ramuri economice, îndeosebi industria bunurilor de consum și agricultura au avut greutăți. „Astfel, arăta la consfătuire secretarul general al Comitetului Central al partidului, în primele 6 luni ale acestui an agricultura a fost lipsită de circa 50 000 de tone de îngrășăminte. Specialiștii din agricultură apreciază că aceasta echivalează cu cîteva sute de mii tone de cereale în minus...”

S-au analizat cauzele acestor întirzieri și s-au făcut propuneri numeroase în vederea unor măsuri care să ducă neîntirziat la îmbunătățirea activității în ansamblu a industriei chimice, pentru ca investițiile alocate de statul nostru socialist în această ramură să fie cît mai bine gospodărite, insistîndu-se îndeosebi pe calitate în conducerea și organizarea muncii, calitate în concepție și cercetare, calitate în realizarea produselor.

După cum s-a arătat în cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la consfătuire, în cursul acestui cincinal, pe lîngă dezvoltarea centrelor chimice existente, se prevede construirea unor noi combinate. Investițiile alocate pentru dezvoltarea chimiei se ridică la peste 31 miliarde lei. „...În 1970, din cele 16 regiuni ale țării 14 vor deveni puternice centre chimice. Realizarea uriașului volum de investiții prevăzut de cincinal în această ramură pune în fața proiectanților și constructorilor răspunderi deosebit de mari...”

Importanța mare atribuită chimiei în procesul de industrializare socialistă a țării noastre impune acțiuni hotărîte menite să folosească integral potențialul industriei noastre chimice, impune măsuri concrete care să ducă grabnic la punerea în funcțiune a tuturor unităților la capacitatea lor maximă, asigurîndu-se astfel îndeplinirea planului de producție la toate sortimentele.

Inflăcărata chemare adoptată la încheierea consfătuirii către toți muncitorii, tehnicienii, inginerii, economiștii și oamenii de știință, care activează în domeniul chimiei, exprimă încredere și profund devotament față de politica partidului și statului nostru, hotărîrea nestrămutată a lucrătorilor din industria chimică de a nu preocupă nici un efort pentru a contribui activ la marea operă de desăvîrșire a construcției socialismului în țara noastră.

CL. MUNTEANU

VIZITA CONDOCĂTORILOR DE PARTID ȘI DE STAT ÎN REGIUNEA BUCUREȘTI

Tradițională primire la Drăgănești-Vlașca

(Urmare din pag. 1)

preamărind trecutul de luptă al neamului acesta, ne îndeamnă și pe noi și generațiile tinere să iubim și mai mult prezentul...”

Caldă manifestare a dragostei și recunoștinței față de conducătorii de partid și de stat este una din dovezile atotgrăitoare care atestă cu tărie încrederea țărănimii cooperatiste în politica înțeleaptă a partidului și statului nostru, pentru consolidarea continuă a cooperativelor agricole și, prin aceasta, ridicarea nivelului de viață a țărănimii. „...Cel mai bun omagiu pe care-l aducem înaintașilor noștri, celor care au luptat în 1907 și alții alora — a spus tovarășul Nicolae Ceaușescu la mitingul ținut cu acest prilej — este de a face totul pentru a asigura ca patria noastră să înainteze tot mai hotărît pe calea socialismului, a bunăstării întregului nostru popor...”

Astăzi roadele acestui nobil scop se văd pe tot întinsul țării, ca și în Cimpia Dunării unde, în chiar aceste zile, combinele culeg roadele ogoarelor. Membrii cooperativelor agricole de producție din regiunea București, dovedind pricepere și spirit gospodăresc au obținut în ultimii ani rezultate remarcabile pe linia sporirii producției agricole, a consolidării economice. Cooperativa agricolă din Drăgănești-Vlașca dispune de o avere obștească a cărei valoare se ridică la 11 968 000 lei. Președintele cooperativei agricole Borcea din Roșeti, raionul Călărași, arată că în acest an producția de griu va fi aproape de 3 000 kg la hectar față de 1 700 kg cît s-a obținut anul trecut. Cooperatorii din comunele Minăstirea și Coconi au înfăptuit, prin cooperare, un sistem de irigații pentru 1 000 de hectare, iar cei din Putineiu, raionul Giurgiu, vor putea iriga, în cadrul sistemului de irigații Dunărea-Răzmiștea, circa 2 000 de hectare. S-a vorbit despre mecanizare, despre folosirea chibzuită a resurselor locale, despre sporirea numărului de animale și a productivității acestora, despre rezultatele, necesitățile și sarcinile de viitor în toate sectoarele economiei regiunii.

Vizita conducătorilor de partid și de stat a constituit o emoționantă expresie a unității indisolubile a muncitorilor, țărănilor și intelectualilor în jurul partidului și guvernului. Din cuvintele rostite fie la locul de muncă, fie în adunările ce au avut loc, s-a desprins cu tărie dragostea, încrederea și hotărîrea lor de a-și consacra toate forțele, întreaga putere creatoare înfloririi continue a României socialiste.

DRAGĂ-MI ESTE DUNĂREA!

*Dragă-mi este Dunărea
cu ochii de viorea,
dar mi-i drag și Bărăgan,
flăcău oacheș, năzdrăvan.
De la Olt la Ialomița
Bărăgan și Dunărița
brațe-n brațe-și dau gurița.
Bărăgan din sărutat
bălți și lacuri a secat,
tocmai bune de arat.*

*Bărăgan pe-un cal de foc
ară, seamănă pe loc,
de răsar porumburi verzi
ca-ntr-un codru să te pierzi!
Pe unde creștea pe plaur
papură pin-adineauri
cresc acum știuleți de aur.
Pe unde creștea rogoz
crește griu cu bob virtos,
bob de aur luminos.*

*Dar și Dunărea din vad
pentru dragu-i s-a schimbat
în ploaie de sărutări
peste holdele din zări.
Holde bine irigate
și în curcubeu scaldate
să dea aur de buclie.
Soarele cînd le-o vedea
cu căruța-n drum să stea
să știe că-i țara mea!*

*De cînd, soare viu, Partid,
în inimi ne-ai răsărit
crește-n inimi bucuria
și în zbor cu ciocirlia
triluite și România!
Triluite și-acest popor
care-naltă-n viitor
stema de pe tricolor!*

GEORGE DAN

TREI PIȚIGOI LA ROTTERDAM

Președintele cooperativei agricole din Stoicânești se uita la pașaport și se gîdea la țara „cu cîmpii line, mai joase decît cumpăna mării”, spre care el și ai lui se vor îndrepta peste citeva zile, pentru a duce mesajul de dragoste și prietenie, de frumusețe și dăruire al poporului român, la un Festival al cîntecului și dansului organizat de asociația neerlandeză de dansuri populare — Volksdansvereinigung — din Rotterdam.

Se uita la pașaport și se gîdea la „mănăstioara pasnică” unde a trăit Toma de Kempis, acel episcop din evul mediu care a scris capodopera mistică **Imitația lui Isus Hristos**, lîngă orașelul Zwolle în care aveam să poposească. Se gîdea la Amsterdam, orașul acela clădit pe piloți, cu canale, cu case zugrăvite în culori vii și în care a trăit filozoful Spinoza. Știa că în țara asta a trăit și un alt mare învățat, Erasmus din Rotterdam. Auzise că tot din părțile acestea era renumitul pictor Rembrandt. Știa că e o țară a apelor, a grădinilor, a ligilor și a asociațiilor. Doar erau invitați de o asemenea asociație. Mai știa că e o țară cu puțin soare, nădăjduind să ducă cu dinșii în geamandane alături de comorile folclorice, pe care le pregătiseră, și ceva din soarele României noastre.

Știa de la Sadoveanu că acolo la Amsterdam va putea vizita un Muzeu al Satului, și una din cele mai renumite grădini zoologice din lume. Aflase tot din „Olanda” lui Sadoveanu că și pe acolo se poartă lumea în costume naționale. Bărbații cu vestă strînsă pe trup, din postav negru, cu pantaloni largi încrețiți des la centură și incheiați cu paftale mari rotunde, iar pe cap poartă șapcă mică cu cozoroc îngust. Femeile au costume viu colorate, cu fustă largă și pestelcă, avînd bonete de horbotă crohmoliță, cu

un fel de aripioare răsfrînte în sus de o parte și alta a urechilor. Da, astea toate avea să le vadă el președintele și toți ai lui care se pregătesc să plece de la Stoicânești la Rotterdam. Numai că peste două zile s-a întimplat un necaz. S-au îmbolnăvit deodată și vicepreședintele și contabilul cooperativei. Tocmai acum cînd griul aștepta să se lase prins în combine, cînd prașilele dădeau buzna peste ei, cînd toate muncile de vară în plin cîmp sînt în toi. Se uita la pașaport și se uita peste cîmpuri. Lanurile de grîu unduiau în fața ochilor

lui Tudose și i se părea deodată că vede valurile Mării Nordului. Vede și un port, cu marinari. Și Rinul și Meusa. Și deodată pe marea de grîu, care se întindea înaintea lui parcă vedea combinele, ca niște corăbii depărtate, ce spintecau valurile de spice. Din visurile lui vedea alături de Amsterdam și de Rotterdam și celelalte orașele, Leiden și Heino pe care după invitația la care se tot uitase, avea să le viziteze cu ansamblul lor. Se vedea în excursie, la recepția de la primar, probabil la Televiziune. Și cînd se trezea din această visare se vedea din nou lîngă

ai lui, lîngă cei de-acasă care nu se gîdeau la toate astea. Ci, la ceea ce aveau de strîns în hambare, de îngrijit pentru ca să se-mplinească mai bine pentru la toamnă.

Și deodată singur s-a hotărît. Nu. El nu va pleca. Lasă să plece ei. S-or descurca și fără mine.

Din cei 120 de artiști amatori s-au ales doar douăzeci și cinci, din cei mai buni. O mică orchestră populară și un grup de dansatori, care vor juca sirba, breaza și briul argeșan cu combinațiile lor ritmice și cu învîrtituri. Costumele populare și cu învîrtituri; sobrietatea celui bărbătesc în contrast cu eleganța și culorile vii ale celui feminin vor face cu siguranță impresie bună. Și vor prezenta și dansurile din Bucovina: Trilîșești, Pădurețul și Coșnencuța cu bătăile lor din picioare, cu pîteni și cu sărituri. Vor arăta olandezilor și jocurile oltenesti: Rustemul, Mîndrele, Alunelu. Și de pe Mureș, De-a lungul, Rara, Tirnăveanca și Învițita. Și i-om da gata cu Călușul, dansul nostru bărbătesc, plin de virilitate, cu bastoanele frumos împodobite, cu figurile lui de mare spectaculozitate. În final vor arăta dansurile de nuntă argeșene: cu chemarea la nuntă, cu sâr-bătoarea tinerilor, cu nunta propriuzisă la care participă tot satul...

Și Gheorghe Tudose a uitat de pașaport. El îl și vede pe Ion Pițigoi jucînd și cîntînd la Rotterdam din fluier, din caval, din cimpoi și din trompetă. Și pe Marin Pițigoi, clarinetistul, cel mai bun fluieraș, și pe Constantin Pițigoi, care cîntă-n fanfar la eufon.

Președintele nu mai pleacă-n Olanda. El rămîne să stringă cu tot satul recolta. În schimb pleacă douăzeci și cinci de concetățeni de-ai lui, între care și trei Pițigoi la Rotterdam.

CONSTANTIN PRISNEA

ȘI MAI MI-EȘTI DRAGĂ

Și mai mi-ești dragă scumpă, sfîntă țară
Și pentru apele tale albastre, întinse, moi,
Pe care alții-n vis numai le au.
Și pentru soarele tău tînăr ca povestea,
Care pe alții — abia dacă-i îmbracă —
Și pentru cîntă frunză e la noi.

Și pentru norii turburi ori înalți,
Ca niște meri dulci, îmbulziți de floare.
Și dragă mi-ești năpraznica mea vatră
Și-n vișorele tale tunătoare !

N. CREVEDIA

Figuri de folcloriști

ION ADAM

Cunoscut mai mult ca romancier, afirmîndu-se cu romanul „Sybaris”, Ion Adam a debutat în publicistică, cu culegeri populare, de prin fînăturile vizitate, atît ca învățator — dar mai mult ca un pasionat conferențiar cultural, încadrat în echipele înființate de Spiru Haret, — pentru culturalizarea satelor. Ion Adam, care a fost fiul unui om sărac, s-a născut în Vaslui, la 26 noiembrie 1875. După terminarea cursurilor primare, merge la Iași, unde urmează Școala normală Vasile Lupu, ieșind învățator.

Mergînd la țară ca învățator, culege mergînd populară atît din satul unde profesă, cit și din regiunile vecine. Dornic de cultură, se pregătește în particular și urmează cursurile universitare la Bruxelles. Se stabilește la Constanța, ocupînd un post de magistrat iar în timpul liber — profesor la gimnaziul local. Ion Adam își începe activitatea literară prin publicarea culegerilor folclorice, în mai toate revistele vremii, apoi stringîndu-le în volumul Pe lîngă vatră, titlu inspirat mai mult de cercul semănătorist, unde activa permanent. Apreciat de Vlahuță și Coșbuc, continuă să culeagă literatură populară, din mai toate regiunile țării, pe care

apoi o prelucra și o reda limpede și curgător, tot poporul. Scriitorul Ion Ciocîlan povestea că, în majoritatea vacanțelor de vară, l-a avut ca oaspete pe Adam și, de fiecare dată cînd poposea la el, la Păunești-Putna, un sat muntos, unde și el profesă ca învățator, venea cu geamantane pline de manuscrise pe care le citeau seara în grădina cu meri. Era atît de pasionat de materialul cules, că rămînea la masa de scris, pînă către ziuă.

Adam a publicat literatură folclorică la revistele: Făt-Frumos, Viața Românească, Ramuri etc. Deși lipsit de posibilități materiale, scoate personal o revistă literară intitulată: „Tribuna Dobrogei”. În afară de volumul Pe lîngă vatră, a mai publicat și alte lucrări: Pilde și glume țărănești. Flori de cîmp, Năzuințe (1908), Voia mării, Aripă tăiată (1910), Vorbe de clacă (1910) și două romane: Rătăcirii și Sybaris. Al treilea roman anunțat nu l-a terminat, intrucît moartea nemiloasă l-a luat prea repede dintre bunii lui prieteni, din cercul Semănătorului. A murit prea tînăr: la 36 de ani; dar a lăsat în urma lui o bogată culegere folclorică.

N. GHETEĂ

Tîlincarul Mihai Lăcătuș, instructor al formației de fluierași și tulnicari din Cîmpulung Moldovenesc, predă nepoatei sale, Maria, și stafeta cîntecului

UN PUNCT
PE HARTA

ȚĂRII

MONUMENTE
IN
DELTA

Stejarul din rădăcinile intr-acesta de stepă speciei. E un copac perdelu

Letea a fost... Cu această

din monumente La Matia invăluit în tal se apron fil vorba, i sc niște canale s mergînd la nev

Dar de ce pe vrăjitorii in ne incintă och neindeminate poartă în ochi dispărea ca atî tot la sinul ei.

Aici, la Ma... Într-un n și dioramă, in Maliucul de ie pe gard. Casa trimetea spre galbuie murdar

— Așa a f... — Intocma In locul răsare cea nou din nisip, ogl hotel de lux, restaurant cu gospodinele di sfîrșitul verii o

Noua așez micului port stuficole”. Misi creșterea stuf tarea lui, să d fabricilor de c ale stufului o apăsări pe lute reglementează

Maliuc di ce cercetătoru în timp ce au acvatic, pe de și stîrcii. Mal aieva (dioran care a fost p din amonte sa străjuiesc butu spectacol de o din satul Vu dragoste ale c dulce infiurare.

La multe pînă la ore tir hîrtilor de ca rezolvînd prob cel mai nobil, n La Maliuc de oameni.

MIHUL VOINICUL

„Mihul cel mai mic
Mindru-i și voinic
Musteața-l de spic
Ochii de jeratic”

Și n-a trecut an să nu se lase asupra Moldovei grindina dușmanilor. Din toate aceste înclăștări moldovenii de-prinseseră într-atâta meșteșugul bățăii-lor încît le mersese faima și se spunea despre ei că sînt „viforoși și de neîn-trecută vitejie”. Indemn la această vitejie era și rînduiala lui Ștefan Vodă. Că dacă erai boier și nu erai vrednic să lupți îți prăpădeai moșia. Iar cel viteaz „astăzi păstrea oile și mîine putea ajunge boier mare”. Însă mai virtuos indemn căpătau oamenii dacă-l vedeau pe Ștefan Vodă că nu se cruță și că se află în fruntea celor ce făceau zid din piepturile lor ca să apere țara. Îl cunoșteau pe domnul Ștefan moldo-venii și, fie boier, viteaz răzeș, ori din gloată, toți se buluceau să-i fie în preajmă și să-și dovedească iscusința, curajul și la ceas de cumpănă, să-și dea viața. Luase obicei Ștefan Vodă ca după bățăli să-și adune vitejii și să facă mare sărbătoare. Erau ospete, pri-lej de cunoaștere. La mîncare și la pa-lar de vin se adăuga vorbirea, iar toate acestea îi arăta pe fiștecare așa cum era. Ștefan Vodă gustind Cotnarul ori cercind brînză dezbrăcată din coa-ța de brad și păstrăvii dintre cetini, avea grijă să-și cîntărească oamenii dîndu-le prețul ce li se cuvenea. Părea că nici nu-l bagă în seamă pe unul ori altul, dar cu privirea îi cerceta tot dînt-o parte. Era incredincă că omul atunci cînd se știe privit poate să-și acopere unele cusurii, care se dezvă-luiesc atunci cînd ești fără de nici o sînchiseală. Îi erau dragi lui Ștefan Vodă oamenii înțelepți, disprețuitori ai morții, oamenii cu virtuți tari, neclî-nite, și îi mai erau dragi șolticii din gloată care sub acoperiș de glumă îm-pungeau cu țaria adevărului.

După ospățul de la Rîmnic, Ștefan l-a chemat la sine pe unul dintre ră-zeșii care-l mulțumise sufletul cu vite-jia, cu semeția cit și cu fiicul potrivit al cuvintelor. Frîncu era numele răze-șului și la bățălie venise cu doi dintre feciori. N-a trecut mult și, la Războieni — Valea Albă, Frîncu și-a adus și me-zinul. Numele acestui copil fraged era Mihul și vitejia lui se dovedea a fi mai puternică decît a fraților cei vîrstnici. În villoarea bățăliei, cînd ochii singe-rații vedeau numai lucruri de sabie și de paloș și numai izvoare de sînge, domnul Ștefan îl deosebise totuși dintre ceilalți pe Mihul, mezinul lui Frîncu.

Cu Frîncu, bătrînul se obișnuise, vâ-zîndu-l tot mai învîrtos, tot mai bru-mat și mai scrijilat de ani. Cei doi feciori erau viteji, dar alte nimic. Des-pre Mihul, abia răsărit între cei tineri se și scormise cîntec de vitejie. Era și frumos la înfățișare; avea jeratic în ochi și semeție în felul cum își purta capul; umbra în primejdie hohotînd de ris. Se purta cu sprinteneală și avea o țarie de cremene în brațe și-n trup. Lui Frîncu, bătrînul, îi dăruise domnul moșie lângă Hîrtop, aproape de Tîrgul Tuțcanilor. Pe Mihul pusese gînd să-l ia la curtea domnească, să-l facă că-pitan peste străji și mai tirziu să-l dea drum slobod și către dregătorii mai de seamă.

Pe botul de deal, de deasupra pîrău-lui Alb, atunci cînd cumpăna cea dreaptă a fost răsturnată și oastea Moldovei zdrobită ca floarea sub grin-dină, domnul Ștefan oriunde umbra au-zea strigătul Mihului. „Hai fraților, hai! Haideti! Puneți scară lângă scară și dîrlog lângă dîrlog și obîlînc lângă obîlînc pe păgîn să-l doborîm, pe domnu' Ștefan să-l păzim”.

Cînd n-a mai fost cu puțință bățălia, Mihul n-a mai zăbovit să-și plîngă frații care pleriseră. Iar cînd Ștefan Vodă s-a aflat în codrîi merii, cu negură pe ochi și cu poveri pe inimă, Mihul fără zăbavă i s-a aflat în preajmă:

— Măria Ta, nu fii cătrînit de durere. Îndată om lua cu dobindă toate cele pierdute, îndrăzni el.

Domnul îi privi cu plăcută mîrare și i se păru că în vorbele lui se află o

incredințare ce nu poate fi dezmințită. Mihul Frîncului avea ochi, luceferi, sub muchea spîncenelor. Și oricît de întu-necată și de grea se vădea clipa, o-bișnuia să-și însojească vorbele cu o ușoară pornire de ris; de dragul ei parcă infloreau livezile. Se bucura Ște-fan Vodă că tînărul atît de falnic nu-și scurtase zilele în vijelia bățăliei. Se bucura de credința ce i-o dovedea și își spunea sie-și că dacă mila și no-rocul se vor întoarce spre țara Mol-dovei și spre domnia ei, atunci avea să vegheze asupra lui Mihul, aidoma ca asupra copilului său.

„Și au crezut păgînii că moldovenii se află sfîrîmați sub copitele cailor lor. Dar n-au știut că din fărîmituri se vor aduna și se va stînge oștire nouă, n-au bănuît că voinicii moldoveni, pi-cați la pămînt, își vor trage de-acolo în-zecită țarie și se vor învîrteji asupra-le. Avea Ștefan Vodă acum o oaste nouă, bărbați care nu cunoșteau teama și feciori care nu erau ispitii de porniri netrebnice. Oamenii țării se prăvăleau peste urda turcească asemeni tunetu-lui și fulgerului. Dușmanii năzuiau să ajungă la Dunăre, iar moldovenii le a-țineau calea. Norul cel gros și întune-cat al năvălitorilor era luat în sulite, spîntecat și vînturat. Voinicii țării se făceau pîndari și prindeau pe vrăjmași tocmai cînd se credeau scăpați de răz-bunare și de pedeapsă.

Bătînd smîrcurile și luncile dimpreju-rul Dunării, Mihul și cu ceata lui, dovedea iscusință în scormonirea prin încîlcitură de trestii și de sălcii. Se întorceau vitejii cu săbiile roșite de sînge dușman, aducînd îndărăt oameni de-al țării, slobozii din robie. Oamenii aceștia rîdeau și plîngeau, se închinau și blestemau. S-a hărțuit Mihul cu pă-gînii și în preajma unor sate unde se afla curtea boierului Mihoc, cel slab în avere dar tare în numele cel bun. Atunci a văzut-o Mihul pe Ruxandra, fata lui Mihoc, și îndată a avut simțirea că soarbe o băutura tare care-l încinge trupul și-l logodește ochii. Ruxandra, sub săgetarea privirii lui, a știut că l s-a trezit inima.

„Atîta a fost. Așa a început.

Moldovenii îi tot împingeau pe turci către Dunărea ce-l aștepta cu fierberea valurilor și vîietul miniei.

Mihul Frîncului, pe urma vrăjmașului, se îndepărta și el de casa Ruxandrei. Noptile, își lăsa cetatea de viteji pe seama căpitanilor, în paza fîrtaților și, pe calul pe care singur și-l îmblînzise smulgîndu-l sălbăticiel, zbura cale întoarsă.

Domnul Ștefan mînat de grijile care-l

băteau și-l frămîntau de-l purtau din loc în loc să implinească treaba de curățire a țării, prinse știință despre pricina care-l făcea pe Mihul Voinicul să umble nopțile cu toaca bălută de trapul calului. Îl ajută să înțeleagă și cîntecul care umbra printre oamenii taberei:

„Crîngu-l crîng și nu e crîng,
Dealul-i deal și nu e deal,
Mihul iute că mergea
De-un sat mare că dădea
Oprea la casa cu un plop
La Ruxandra lui Mihoc”.

Și, a făcut astfel domnul țării ca din întîmplare să treacă pe la satul din cîntec și să vadă fata care-l fermecase pe Mihul Voinicul. N-a găsit pricină să cîrtească; fata era frumoasă de parcă era scrisă. Iubirea voinicului înmiresma inima voievodului vîrstnic cu aducere aminte. În iubirea lui Mihul se păreau topite toate dragostele tinereții.

„Îi plăcu domnului să-l vadă laolaltă, mai ales că le-a deslușit și vorbele.

Mihul venea pe calul înspumat și Ruxandra aștepta la fereastră: „Fie no-rocul cu tine”, spunea Ruxandra, strî-gîndu-i de departe și arătîndu-și îngri-jorarea.

„Și iubirea mea cu tine”, răspundea Mihul rîzînd.

Iară cînd se despărțeau, Ruxandra vorbea astfel:

„Mergi Mihule sănătos și să mi ten-torci voios”.

„Mîini-poimîni, Ruxandra mea, dorul tău, l-o sfinți cuvîntul meu”.

„Încăierările cu turcii se aflau pe sfîrșite. Domnul țării își spunea că între bucuriile izbînzii va număra și nunta lui Mihul cu Ruxandra...”

În fiecare zi, Mihul își creta pe răboj o nouă vitejie și o nouă așteptare.

Dar, ce vînt tăios se stîrnește? Ce vijelie ridică colbul și-l zvîrle să mîn-jească cerul? De ce văzduhul e sfîșiat de țipete de jale?

Iată că pe apa Dunării, între valuri, aici înalte cit dealurile, aici afunde ca văile, săltau puțințele bărci cu turcii ce izbutiseră să scape.

Neînțeleasă urgie! Cumplită prive-veliște. În una din bărci, turcii chiuind tare, ca să astupe vîietul valurilor, își arătau besmetica bucurie că-l înfrin-geau pe Mihul Viteazul. Între ei se vin-zolea Ruxandra, fata lui Mihoc.

Domnul Ștefan privi cu ochii săi a-ceastă cumplită arătare de jale. Îl văzu și pe Mihul, care fără șovăială își îm-pingea murgul să între între valuri. De o parte turcii hlizeau, de alta, Mihul, or-bește, împroșca înspure el săgeți din arcul ridicat deasupra capului. Mai tare decît hlizea apei, mai tare decît hlizeala păgînilor se auzea strigătul Ruxandrei:

„Mihule voinicule
Decît pradă turcilor
Să fii hrană peștilor
Și rugină pietrelor”.

Cu aceste cuvinte de bocet Ruxan-dra se zvîrli în apă. Valurile Dunării o primeau în năvod împletit cu undrele de curcubeu. Calul lui Mihul sfîrșia sub strînsoarea pîntenilor stăpînului care se afunda și el săgețînd încă din arc. Cei doi tineri, mînați de iubirea lor poate că se vor fi găsit alături în strîfundul apelor.

În fața cutremurătoarei întîmplări, domnul Ștefan își scutură capul alun-gînd usturimea din luminile ochilor și arsura din inimă. El nu-și îngăduia nici lacrimi, nici jale sfîșietoare cu toate că de atîtea ori îl cercă vîtrega jertfire a celor mai dragi.

Pe malul Dunării, la locul de unde a pornit Mihul s-o scoată din robie pe Ruxandra, domnul Moldovei a pus să se ridice un stîlp de piatră. Stîlpul nu se mai află acolo unde a fost îm-plîntat, dar locului i se spune și astăzi „la Stîlpul lui Mihul Voinicul”.

VLAICU BIRNA

ELENA MATASA

V. TOSO

UN SISTEM DE MĂSURĂ A TIMPULUI

Ne-am obișnuit de multă vreme ca în fiecare zi să rupem cîrta, și filă din calendar: a mai trecut o zi, și așa, an de an, schimbăm calendarele, adăugînd mereu cite un an la numărătoarea obișnuită. Dar ce este în fond calendarul? Cum au ajuns oamenii să-l alcătuiască? Iată întrebări la care vrem să răspundem în cele ce urmează.

Măsurăm timpul

Nu există domeniu din viața socială, în care să nu avem nevoie de măsurarea timpului — fie în unități mai mici, ora, minutul sau secunda, fie în unități mai mari, atît de bine cunoscute. De acest lucru s-au izbit oamenii încă din cele mai vechi timpuri. Și dacă dintru ieri vremea de timp și-au dus traiul (încă cu multe secole înainte erei noastre) ceasuri cu apă sau cu nisip — numite clepsidre — pentru vremuri mai îndelungate, ei s-au bazat pe fenomene cerești ce se repetă cu regularitate. Astfel, ziua începea la răsăritul Soarelui; săptămîna de 7 zile era legată de fațetele Lunii (Luna nouă, prim pătrar etc.). Luna calendaristică reprezintă timpul în care Luna de pe cer trecea prin toate fațetele cunoscute. În fine, anul a fost socotit ca fiind intervalul de timp după care Soarele revine pe cer în dreptul aceleiași stele.

În fond, aceste fenomene sînt legate însă de anumite mișcări ale Pămîntului și Lunii. Iată de ce astăzi astronomii le revine sarcina de a defini aceste unități de măsură a timpului și de a perfecționa, în pas cu cerințele vieții sociale, un sistem unitar destinat acestui lucru. Ei bine, sistemul acesta de măsură a timpului, pe intervale mai mari, este tocmai calendarul.

Cîte calendare există

Sîntem în anul 1967 al erei noastre. Cele mai multe dintre popoarele lumii spun la fel, socotînd anii de la evenimentul biblic legendar al nașterii lui Christos. Dar alte popoare, legate de alte religii, numără anii de la evenimente similare, legate de credințele lor. De exemplu, după calendarul bizantin, se consideră că pînă acum au trecut 7476 de ani de la... facerea lumii! Calendarul izraelian socotește 5728 de ani de la nașterea lui Moise, iar cel mahomedan — 1387 de ani de la fuga lui Mahomed din Mecca la Medina. Explicația acestor sisteme diferite este aceea că religia, în diferitele sale forme, prin dominația sa în anumite epoci, a impus astfel de numărători. Creștinii au adoptat un calcul fără vreo bază riguroasă, făcut de un călugăr — Dionisie cel Mic — în anul 532, care a considerat pe atunci că Christos se născuse cu 532 de ani înainte; biserica a putut de bun acest rezultat și l-a impus ca atare. Astăzi, însă, chiar în cercurile teologice din Apus, se duc discuții din care ar rezulta că acest calcul a fost greșit; în realitate, de la evenimentul considerat ar fi trecut pînă acum 1971 de ani.

Să mai spunem că în Asia, există mai multe calendare religioase, legate de personaje ca Brahma, Buda etc., fiecare avînd un anumit număr de ordine pentru unul și același an, cuprinse între 1684—2627. De aceea, pentru uzul internațional se folosește numărătoarea (cronologică) creștină, de la

Christos sau, cum spunem noi, cronologic erei noastre.

E bun calendarul nostru?

Noi spunem că un an are 365 de zile, iar din 4 în 4 ani — 366 de zile. De ce?

Anul este de fapt intervalul de timp în care Pămîntul completează un ocol în jurul Soarelui. Acest lucru se face însă în 365 de zile, 5 ore, 48 de minute și 46 de secunde, adică nu avem un număr exact de zile.

În calendarul iulian sau „stilul vechi” cum i se mai spune, care a fost stabilit de către Iulius Cezar și astronomul egiptean Sosigena, anul a fost socotit de 365 de zile și 6 ore. Astfel, socotînd de 365 ori cite 365 de zile, „se lua înaintea Pămîntului”, cu 18 ore; de aceea s-a stabilit ca fiecare al 4-lea an să fie socotit de 366 de zile, pentru a se reveni la concordanța între anul calendaristic și cel al mișcării Pămîntului.

Și aici apare însă o eroare: se socotește anul calendaristic cu 11 minute și 14 secunde mai lung decît este în realitate. Și dacă pentru un an nu contează în viața curentă, în secole se ajunge la zile întregi de rămînere în urmă. De aceea, papa Grigore, în anul 1582, a decretat „reforma gregoriană” sau stilul nou, prin care s-au suprimat 10 zile (întîrzierea de la reforma iuliană pînă în 1582) și a schimbat puțin stabilitatea anilor bisecți (cu 366 de zile). La noi, stilul nou a fost introdus de-abia în 1924, cînd întîrzierea ajunsese la 13 zile: după 1 octombrie, a urmat 14 octombrie.

Se vede de aici un lucru: dacă „stilul vechi” este total greșit: dacu am socotit în continuare după el, am ajunge să spunem că e 1 ianuarie, dar afară să

fie vară! Chiar stilul nou creează o rămînere în urmă de 1 zi la 2000 de ani, dar ea poate fi suprimată pentru restabilirea concordanței.

Proiecte noi de calendar?

Actualul sistem calendaristic prezintă o deficiență importantă: calendarul trebuie schimbat în fiecare an, din cauză că zilele săptămîinii au mereu alte denumiri.

În fosta Ligă a Națiunilor, se stabilește un proiect de reformă, pentru a fi introdus în 1939—1940. Cel de al doilea război mondial nu a permis însă acest lucru.

Discuțiile au fost reluate de Organizația Națiunilor Unite. Se propune ca din 1969 să fie adoptat pe tot globul un sistem calendaristic în care să existe 12 luni de cite 31, și 30 de zile — trimestrial, ceea ce face 364 de zile. Cea de a 365-a zi (și cea de a 366-a în anii bisecți) urmează să nu aibă număr și nici nume, fiind considerate zile mondiale de odihnă și colaborare internațională. În afară de aceasta, 1 ianuarie va fi mereu duminică, iar restul zilelor vor avea în fiecare an aceleași denumiri pentru aceleași date.

Au mai fost prezentate și alte proiecte, însă cel înfățișat pe scurt mai sus, prezentat de delegația Indiei, a întrunit cele mai multe voturi. Astfel, după toate probabilitățile, în următorii ani vom avea un calendar cu aceeași numărătoare — păstrată prin tradiție, dar care va reflecta și el, prin zile speciale, dorința unanimă de pace și colaborare între toate popoarele lumii.

MATEI ALEXESCU

directorul Observatorului Astronomic Popular—București

Palatul Culturii din Iași (detaliu).

IMBLÎNZITORII DE ȘERPI

Cine a fost în India sau în regiunile de la poalele Himalaiei a înfîlînit neapărat citele bălăbat oacheș, cu un coșuleț într-o mină și un toiag în cealaltă. El poartă pe cap un turban, precum și o eșarfă sau basma care se crede că ajută la imblinzitul șerpilor.

Imblinzitorii de șerpi nu cutreieră numai ulițele satelor. Ei pot fi întîlniți adeseori pe aeroporturi, în preajma hotelurilor și a caselor de oaspeți.

De îndată ce imblinzitorul observă că în jurul lui s-a adunat ceva lume, se așează pe pămînt, cu picioarele încrucișate, își pune jos coșulețul și scoate de undeva o vergea uriașă. Este fluierul. Îl duce la buze, fîlcile i se umflă ca la un suflător în sticlă. Se aude o muzică tristă, care amintește de melodiile funebre cîntate la înmormîntările musulmanilor. Ca orice artist ambulant, imblinzitorul îi place să creeze o atmosferă enigmatică, plină de mister, să producă senzații. De fapt, efectul imblinzitorului și muzicii asupra șerpilor este discutabil: știința a dovedit că șerpii sînt complet surzi. Cu toate acestea cobra, de pildă are, în adîncitura dintre nări și ochi, un organ sensibil la razele infraroșii. Ea poate simți o diferență de temperatură egală cu a mia parte dintr-un grad. Cu ajutorul acestui organ, șerpele își găsește victima pe întuneric, iar nu după auz — cum cred unii indieni. De aceea, oamenii de știință sînt de părere că legătura monotonă a corpului imblinzitorului și a fluierului său.

Oricum ar fi, imblinzitorul își atinge scopul principal — să facă șarpele să se agite și să atragă spectatori. Spaima junglei, funia vie, întinsă, cu capul mic și limba despicată ieșind din gura larg deschisă, pare fascinantă de privire stăpînului. Demonstrația își face efectul: pe pămînt încep să curgă bani mărunți, uneori cade chiar cite o bancnotă.

În satele puțin populate, unde este greu să aduni un public numeros, imblinzitorii de șerpi se întovărășesc și prezintă spectacole în comun. Pentru a atrage atenția țăranilor neîncredători are loc o ceremonie specială care durează citeva zile.

De cele mai multe ori, din „trupă” fac parte trei imblinzitori. În prima zi a sosirii în sat, de obicei în ajunul sărbătorii lui Hanuman — Zeul maimuțelor — ei execută la fluier o uvertură, fără principalii participanți la spectacol.

A doua zi, unul dintre imblinzitori face citeva pași înainte și aruncă în nisip o rupie de metal, trăsînd în jurul ei un cerc. Încep dansurile, în timpul cărora imblinzitorii schimbă între ei fraze „magice” și își aruncă unul altuia cite puțin praf. Se întîmplă să danseze pînă la istovire aparentă: unul dintre imblinzitori cade brusc la pămînt și se tâvălește în convulsii.

Cel care a aruncat rupia îl reprezintă pe Hanuman. El „vrăjește” fluierul partenerului său, care începe să se sufoce, rămîne înmărmurit, mai face însă eforturi să cînte. În cele din urmă, constatînd că vraja este mai puternică decît el, se lasă păgubaș, și fluierul îi rămîne înțepenit între buze. Reprezentația este însoțită de hohote de ris, se entuziasmează în special copiii — principalii spectatori și principalii nădejde a imblinzitorilor: datorită lor, țăranii își desfac pungile.

Nu se știe cine a fost primul imblinzitor de șerpi. Se știe însă precis că în India existau în antichitate imblinzitori de șerpi și că ei sînt amintiți în străvechile poezii, cu populare indiene.

Concentrat de albumine vitaminizat

După cercetări care au durat doi ani, oamenii de știință de la Institutul de Industrie Chimice din Sofia au obținut albumină din țitei extras din zăcămintele de la Dolni Dibnik, lângă Pleven. Acest țitel conține 23—25 la sută proteine normale, de două ori mai mult decît petrolul utilizat pînă acum în acest scop. Concentratul de albumine vitaminizat obținut este deosebit de bogat în aminoacizi. El conține lizină — un aminoacid care stimulează creșterea animalelor, precum și numeroase vitamine — B1, B2, PP, B6, B12 și altele.

Concentratul va putea fi utilizat nu numai în zootehnie, ci și ca produs alimentar.

Pentru o producție sportivă de pește în eleștee

Theodor Bușniță și Gheorghe Brezeanu, de la Institutul de biologie „Traian Săvulescu” din București, au efectuat cercetări în eleșteele cooperativei agricole de producție din comuna Dridu, regiunea București. Studiile hidrochimice, hidrobiologice și piscicole au urmări elucidarea proceselor complexe care au loc în fitoplanctonul și zooplanctonul eleșteelor. În vederea dirijării acestora pentru sporirea producției de pește. Cei doi oameni de știință au pus în evidență faptul că printr-o alimentare rațională cu apă administrarea îngrășămintelor chimice și creșterea unei vegetații adecvate, producția de pește ar sporii de două ori și la un preț de cost scăzut la jumătate.

Hyperplast terapeutic

La Combinatul de industrie locală din Timișoara a început fabricarea unui nou produs denumit „Hyperplast terapeutic” pentru combaterea microtraumatismelor și arsurilor. Substanța de bază din compoziția sa este hipericină extrasă din planta „herba hyperici” plantă denumită popular „sunătoare”.

Hyperplastul este un produs profilactic și curativ, protejează bine rana, contribuie la refacerea rapidă a țesuturilor și are o puternică acțiune cicatrizantă și de atenuare a durerii. Fiind de dimensiuni reduse (10x6 cm.) hyperplastul poate fi purtat la individ și întrebuintat imediat după accident de către cel în cauză, care poate să-și continue apoi nestîngherit munca.

ACTUALITATEA ȘTIINȚIFICĂ ȘI TEHNICĂ

BUCUREȘTI STR FÎNTÎNICA 38

RAIONUL 23 AUGUST, TEL. 23.00.50,

produce și livrează unităților socialiste un BOGAT SORTIMENT DE :

— fermoare plastice care au elasticitate, suple și diferite nuanțe de culori ce se asortează tuturor țesăturilor.

— Jucării mecanizate și litografiate, produse noi : electrecare, autorachete și călătorii distractive.

— Articole de uz gospodăresc și sport ; articole inoxidabile, articole sportive, bidoane turistice, spirtiere, cutii turistice, truse camping din aluminiu.

Cereți la toate magazinele de specialitate produsele Metaloglobus, garantate și de calitate superioară.

INTREPR.

Unelte Scule

BRAȘOV

STR. HARMANULUI NR 58 TEL 136 30

livrează fără repartiție din stoc disponibil de materiale pe bază de comandă fermă :

- diverse oțeluri
- laminate feroase
- materiale electrice
- fittingărie
- piese de schimb
- rulmenți
- curele trapezoidale
- diferite nituri

Informații suplimentare se pot obține direct de la Serviciul aprovizionare, telefon 14558 zilnic de la orele 7—15 unde se pot consulta și listele de materiale.

Produse

COLOROM

GALLUS

VOPSEȘTE ORICE ȚESĂTURI
MĂTASE • BUMBAC • LÎNĂ •
ROCHII • HAINE • BLUZE

COPȘA-MICĂ TEL. 170
REG. BRAȘOV

PRODUCE

NEGRU de FUM
Semicactiv și activ

NEGRU DE FUM
activ Carbonizat

NEGRU DE FUM
de contact

STIPLEX
ACID FORMIC

ACID OXALIC
ANTIRUGIN

Fabrica de Ciment Comarnic
RAION CIMPINA REG. PLOIEȘTI

str. Republicii Nr. 584,
tel. 33, produce:

- cimenturi cu rezistențe mari
- cimenturi speciale colorate
- ciment M. 400
- cimenturi aluminoase.

5466 A

CADOURI

PLĂCUTE
UTILE
IEFTINE

Servicii de masă,
lichior, cafea etc.
Vase de flori
și bibelouri
produse de
COMPLEXUL
INDUSTRIAL DE

STICLA SI PIAȚA
SIGHIȘOARA

5396 A

Să te mai încrezi în prieteni!

Nu mai poți avea încredere în nimeni. Dacă și bunul meu prieten Vasile Dragomir m-a dezamăgit, atunci ce să mai zic? Din cauza lui nu mai sint astăzi gestionarul depozitului de mobilă din comuna Nănești (Galați). Da, el este vinovat că mi-a stricat fericirea, liniștea, și de ce să nu recunosc? — bugetul. Mă aranjaseră atât de bine! I-am servit pe toți oamenii din satele vecine. Care dorea să cumpere un dulap, un pat, un scaun — la Ioniță Pascu venea.

— Ia-l pe ăsta, îi ziceam arătându-i niște mobilă anume pregătită. După ce îl încerca, strimba din nas.

— Cam scîrțîie.

— Sigur că scîrțîie, aprobam zîmbind cu înțeles. Dar se poate aranja imediat... numai că trebuie unse balamalele.

Omul înțelegea. Ungea cu doi-trei poli și gata... I se găsea mobilă care nu mai scîrțîia și pleca mulțumit.

Tocmai cînd găsiseră și eu o metodă cu care să-mi ridic nivelul de la doi-trei poli la mii de lei, s-a găsit Vasile să-mi facă figura.

Să vedeți cum a fost. Într-o zi, a venit un cetățean, a cumpărat niște mobilă unsă, a plătit 4863 lei, și-a luat marfa și a plecat. După aceea m-am gîndit că puteam să-i vind mobilă și în rate. Să nu se zică despre mine că nu creez avantaje clientului. Zis și făcut. Am întocmit un contract și am depus ca avans 1500 lei. Restul, pînă la 4863 lei, i-am pus de-o parte pentru nevoile mele. Cînd voi avea bani, voi plăti și ratele. Dar pe numele cui să

fac contractul? Pe numele clientului nu se putea că plătise cu bani gheață. Și la cine să mă gîndesc dacă nu la bunul meu prieten Vasile? Cînd a fost la semnătură mi-am zis: ori dă el un kil de vin, ori îl dau eu, ori semnează el, ori eu — tot aia e. Așa că l-am semnat. Nici nu i-am mai spus, să nu creadă că-mi este dator.

După vreo lună, ce credeți că a fost capabil Vasile să-mi facă? A murit. Cînd a venit un control, nevestăsa a spus că n-a cumpărat nici o mobilă, n-are nici o rată. Ea nu știe nimic. Și nici nu știa... Ce a urmat e ușor de înțeles — lipsă în gestiune. Și asta pentru că m-am încrezut în prieteni.

Pt. conf.
A. CROITORU

CARBUNELE

*Cărbunele, dacă s-a stins
Stă liniștit și rece, dar firește,
Tot nu e definitiv învins...
Nu mai arde însă...
murdărește.*

G. DRĂGANESCU

Rețetă pentru dirijorii comozi

Se ia un cor de 100 persoane și se pisează bine, bine, cu repetițiile, folosindu-se în acest scop unul și același cîntec. Se face o pauză de două, trei zile și se pisează din nou, păstrînd cîntecul de la început. Reluăm operația la intervale scurte și pisăm cu repetarea aceluiași cîntec, oel puțin o dată pe săptămînă, fără a prezenta însă nici un spectacol. Observăm că se obține ceva care începe să scadă, de la 100 la 60 sau chiar la 40 de persoane. Se pisează mai departe — merge și prin frecare — și se adaugă puțină zeamă concentrată de repetiție. Corul se dizolvă încet, încet.

Ceea ce am obținut este un grup vocal cu care se poate lucra

mult mai ușor decît cu corul de 100 de persoane. Dacă și așa ne este greu, se pisează sau se freacă după același sistem (repetiții fără spectacole), pînă cînd se obține un solist vocal.

Recomandare

Cu această rețetă ne putem prezenta cel mult la concursuri de artă culinară. Nu avem însă nici o șansă la concursul formațiilor muzical-coregrafice, unde putem reuși cel mult figura făcută de corurile din Cobia de Jos și Ulicști, regiunea Argeș, care (ei, da, ați ghicit) nici nu s-au mai prezentat...

N. CULCEA

Lupul și capra sălbatică

— fabulă —

Lupul a așteptat capra la izvor, Tupilat după niște scorburi, în pripor. Știa că va veni pe la amiază Cînd soarele printre crengi scintilează. O aștepta fiara lihnită Lingă scorbura prăbușită. Capra cobora la vale, Oprindu-se din cînd în cînd în cale. Venea de peste munți și zăpoare La recle izvoare. S-a trezit față în față cu lupul flămînd. Fiara a văzut-o tremurînd, Fericit c-a dat de-o bucățică atita de grasă, S-ajungă, întreagă, de-o singură masă. Capra s-a rugat de fiară, Zicînd că tot are să moară, S-o lase o clipă să urce pe stîncă Să mai privească încă și încă Odată în vale, la pajiștile frumoase Pe care n-ar fi vrut să le lase... Și lupul s-a învoit Iar capra parcă a zvîcnit Și cînd a ajuns pe piscul cel mai de sas I-a spus lupului ce-a mai avut de spus...

DUMITRU CORBEA

Zîmbiți, vă rog, dacă puteți

Ciobanii Ion Oancea din Brătulești (Cislău) și Ion Potecă din Goidești au scos oile la plimbare pe șosea, deși exista un drum lateral. Necunoscînd legea circulației (ciobanii), au avut de suferit (oile)

PE MUNTELE GĂINA

Urc și pasul mi-e ușor parcă zbor.

Am în inimă drept zestre șapte cîntece măiestre și mai am într-un ulcior tinerețea anilor.

Mîinile, cupe deschise, poartă mîngîieri și vise

pentru cel ce s-o pleca plinul ne-nceput să-l bea.

Urc și pasul mi-e ușor parcă zbor.

Și-am ajuns sus la fintînd doar cu dragostea de mină pe poteci de soare pline

Cine-i mai bogat ca mine?

RODICA TOTT

Pin-la strai de catifea, nici dimia nu e rea.

Cînd nu-ți ninge și nu-ți plouă știu că-i bumă cușma nouă; dar cînd degeri la ureche nu e rea nici cușma veche.

A ajuns și cirna să-și vadă-n ochi birna. Dar... oricui o-ntreabă, spune că-i podoabă și oricui o ceartă cic-așa se poartă.

G. HULUBEI